

**Documentatie
Veiligheidsmonitor 2025 (VM2025)**

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende de Veiligheidsmonitor 2025.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en)

Veiligheidsmonitor2025V2

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Reden versie V2: Bij 320 records is een aanpassing gedaan in de publicatievariabelen over genderidentiteit en seksuele oriëntatie.
 - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
 - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van de “*Veiligheidsmonitor 2025*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

De volgende bijlagen zijn beschikbaar in de beveiligde microdata omgeving:

- VM2025_Rapportage;
- VM2025_Vragenlijstschema;
- VM2025_Routeschema;
- VM2025variabelenwaarden.xlsx.

Toelichting op de inhoud van de bestanden

De Veiligheidsmonitor is een geïntegreerd meetinstrument dat voorziet in de behoefte van landelijke en lokale informatie over de ontwikkeling van de sociale veiligheid in Nederland, in samenwerking uitgevoerd door het ministerie van Justitie en Veiligheid en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Doelpopulatie

De doelpopulatie van de Veiligheidsmonitor is de bevolking van Nederland van 15 jaar of ouder in particuliere huishoudens. De institutionele bevolking, dat zijn personen in inrichtingen, instellingen of tehuizen, is voor dit onderzoek niet benaderd.

Veldwerk

Het onderzoeksontwerp van de Veiligheidsmonitor heeft als uitgangspunt dat bij elke editie minimaal 65 duizend personen aan het onderzoek meedoen. Dit aantal is vereist om ook op laagregionaal niveau betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Het streven is om voor elk politiedistrict minimaal 750 responsen te behalen en voor elk basisteam van politie en voor elke 70-duizend-plus-gemeente minimaal 300 responsen. Het veldwerk voor dit ‘vaste’ deel gebeurt gezamenlijk door het CBS en onderzoeksbureau Ipsos I&O.

Daarnaast kunnen lokale partijen zoals gemeenten, samenwerkingsverbanden van gemeenten, of politie-eenheden de steekproef voor hun eigen gebied laten vergroten (dit heet ‘lokale oversampling’) om op nog lager regionaal niveau (denk bijvoorbeeld aan wijken of buurten) betrouwbare onderzoeksresultaten te verkrijgen. Deze lokale oversampling gebeurt door Ipsos I&O Publiek.

Het veldwerk van zowel het CBS als Ipsos I&O startte in 2025 vanaf 23 juli en eindigde op 10 oktober. Bij de uitvoering ervan is uitsluitend gebruikgemaakt van internetwaarneming. De steekproefpersonen ontvingen bij aanvang van de veldwerkperiode een aanschrijfbrief met daarin het verzoek om via internet deel te nemen aan het onderzoek, en de bijbehorende inloggegevens. Drie weken na de aanschrijfbrief is aan steekproefpersonen een eerste rappelbrief verstuurd met daarin opnieuw het verzoek om via internet deel te nemen aan het onderzoek. Deze brief is alleen verstuurd aan steekproefpersonen waarvan geen respons is ontvangen. Drie weken daarna is een tweede rappelbrief verstuurd aan de steekproefpersonen die op dat moment de internetvragenlijst nog niet hadden ingevuld. Om de respons te verhogen is er volgens CBS-beleid gebruikgemaakt van een incentive (kans om bij deelname een Apple Watch of cadeaubonnen te winnen). De steekproef is uitgezet in drie porties. Dit in verband met risicospreiding, bijvoorbeeld door eventuele problemen met de postbezorging en/of servers die niet goed werken.

Respons

In 2025 werden 615 duizend personen voor deelname aan de Veiligheidsmonitor benaderd (de zogenoemde uitzet). In totaal hebben 205 duizend personen meegedaan, waarvan 70 duizend in het vaste deel en 135 duizend in de lokale oversampling. Het landelijke responspercentage bedroeg daarmee 33,4 procent.

Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor is modulair opgebouwd en bevatte in 2025 de volgende vragenblokken;

1. Leefbaarheid woonbuurt
2. Beleving overlast in de buurt
3. Veiligheidsbeleving
4. Slachtofferschap van criminaliteit (zowel traditioneel als online)
5. Tevredenheid politiecontact
6. Oordeel functioneren politie in de buurt
7. Oordeel functioneren politie algemeen
8. Oordeel functioneren gemeente
9. Controle door politie
10. Preventie
11. Respectloos gedrag
12. Verdachte situaties
13. Achtergrondkenmerken

Voor partijen die gebruikmaken van lokale oversampling is aan het eind van de vragenlijst enige vrije ruimte beschikbaar voor eigen vragen passend binnen de thematiek van de Veiligheidsmonitor.

Vergelijking tussen jaren

De Veiligheidsmonitor wordt sinds 2005 jaarlijks en vanaf 2017 tweejaarlijks gehouden. Nadat in 2012 een grondige herziening van de inhoud en opzet van de Veiligheidsmonitor heeft plaatsgevonden was er in 2021 opnieuw behoefte aan een herontwerp van het onderzoek, vooral om beter aan te sluiten op actuele maatschappelijke ontwikkelingen. Onvermijdelijk gevolg van het herontwerp is dat de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2021 niet 1-op-1 vergelijkbaar zijn met die van eerdere edities. Voor een aantal belangrijke indicatoren zijn omrekenfactoren ontwikkeld waarmee uitkomsten van de oude VM-edities vergeleken kunnen worden met die vanaf de VM 2021. Hierdoor kunnen langere trends en ontwikkelingen in beeld worden gebracht. Voor de overige indicatoren geldt dat er een nieuwe reeks is gestart vanaf 2021.

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor 2025 is weinig veranderd ten opzichte van die van 2021 en 2023. De belangrijkste verandering ten opzichte van 2023 is de toevoeging van een nieuw thema over ervaringen met verdachte situaties in de buurt. Dat betekent dat de cijfers van 2025 goed vergelijkbaar zijn met die van twee en vier jaar eerder.

Microdatabestand: vragenlijstvariabelen en publicatievariabelen

Het microdatabestand bevat de vragenlijstvariabelen maar ook afgeleide publicatievariabelen. Bij de afgeleide publicatievariabelen gaat het om een bewerking van de oorspronkelijke onderzoeksgegevens waarvan het eindresultaat in een nieuwe variabele is vastgelegd. Deze bewerkte informatie gebruikt het CBS voor alle output die op basis van de Veiligheidsmonitor wordt gemaakt, zoals StatLinetabellen en het kernrapport. De meeste publicatievariabelen zijn dichotoom en bevatten de waarde 0 en 100. In principe gaat het om 'nee/ja'-variabelen. In de naamgeving beginnen deze variabelen allemaal met PUB, bijvoorbeeld PUBLWBStoepHTT.. De oorspronkelijke vragenlijstvariabele heet in dit geval OnderhStoep. HTT staat voor de combinatie van de antwoordopties 'heel tevreden' en 'tevreden'.

Weging

De weging van de Veiligheidsmonitor 2025 (WEEG_Eindgewicht) is grotendeels vergelijkbaar met die van de vorige jaren en houdt rekening met geografische, demografische en sociaaleconomische kenmerken. De weging is uitgevoerd op het totale bestand (vaste deel plus lokale oversampling) en is aangepast aan de lokale oversampling. De schattingsprocedure is gebaseerd op de methode van het lineaire wegen. Hierbij wordt aan iedere respondent in de steekproef een gewicht toegekend waarmee schattingen kunnen worden gemaakt voor de doelpopulatie. Deze gewichten zijn gebaseerd op het steekproefontwerp en de beschikbare hulpinformatie over de doelpopulatie waarover wordt gepubliceerd. Een separate notitie over de weging van de Veiligheidsmonitor 2025 is op aanvraag beschikbaar.

Bestandsopbouw en toelichting

Vanwege de grote hoeveelheid variabelen zie de bijlage VM2025_Variabelen_waardenoverzicht.

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS en RINPERSOON

Bronbestanden die aan het CBS geleverd worden, bevatten doorgaans als persoonsidentificator het burgerservicenummer. Het burgerservicenummer (BSN) wordt als zeer identificerend beschouwd en daarom vervangt het CBS dit nummer door een intern persoonsidentificatienummer, het betekenisloze RIN-nummer.

Een microdatabestand is voorzien van de door het CBS toegevoegde variabelen soort identificatiecode (RINPERSOONS) en identificatienummer (RIN), die samen het BSN vervangen. Records met een BSN dat is teruggevonden in de GBA, zijn voorzien van een geldig RIN-nummer. Deze records hebben de waarde 'R' op RINPERSOONS gekregen.

De combinatie van RINPERSOONS 'R' en RINPERSOON identificeert een persoon.

Voorkomende waarden van de variabelen

Vanwege de grote hoeveelheid variabelen wordt verwezen naar bijlage VM2025waardenvariabelen.